

som de øvrige Skoler i Landet, saa det vilde ikke blive mange — i Prøverne i Dansk og for indeværende Aars Vedkommende tillige i Regning, vil jeg sige, at jeg hører til dem, der beklager, at Friskoleforeningens Bestyrelse har ment at maatte sige Nej dertil. Det er en Forespørgsel, der er rettet til denne Bestyrelse, den har svaret, at den ikke fandt Aandning til at gaa ind paa denne Sag, og man har jo intet Middel til at tvinge den. Om Friskoleforeningens Bestyrelse nu vil indtage et andet Standpunkt, ved jeg ikke, men jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan se, det skulde kunne genere nogen som helst, at Stil- og Diktatprøver fra Friskolerne gik ind til Ministeriets Bedømmelse akkurat paa samme Maade som fra de øvrige Folkeskoler. Jeg er ikke i Tvivl om, at de let vilde kunne staa Maal med de Prøver, der tidligere er indkommet — jeg kender ikke Resultatet af de sidste. I øvrigt har hele det Prøvesystem, der har været anvendt, været et meget omstridt Spørgsmaal.

Vi har her i Tinget endog flere Gange haft den Fornøjelse at høre det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) meget udførligt kritisere disse Danskprøver og vise, at de var — jeg tror det ærede Medlem brugte Udtrykket: rent dilettantiske —, og dette kan maaske — jeg kender ikke Grundene — have været medvirkende til, at Friskoleforeningen har sagt: Saa længe disse Prøver hviler paa et saa daarligt Grundlag, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds har vist, finder vi ikke Anledning til at gaa med. Men enten Grunden er den ene eller den anden, maa det vel erindres, at Friskoleforeningens Bestyrelse er Repræsentation ikke for Lærerne, men for Forældrene, og da der her er Tale om at yde Lærerne ved de private Skoler som Dyrtidstillæg et Beløb, der svarer til 3 Kr. pr. Barn, maa jeg tilstaa, at man uvilkaarlig kommer til at tænke paa det gamle Ord „for Smed at rette Bager“: naar Forældrene ved deres valgte Bestyrelse for samtlige Friskoleforeninger omkring i Landet har modsat sig, at Børnene i Friskolerne deltager i de vedkommende Prøver, skal det straffes paa Lærerne paa den Maade, at disse ikke faar dette forøgede Tillæg til deres Lønninger. Der skulde være den Forskel paa denne Bevilling, som kun gælder for et Aar, da den gives paa Tillægsbevillingsloven, og den almindelige For-

højelse paa 55,000 Kr., at den førstnævnte skulde være et virkeligt Tillæg til Lærernes Lønninger. Det er altsaa ikke Forældrene, der faar dette Tilskud af 3 Kr. pr. Barn. Der er i Udvalget udtrykkelig gjort opmærksom paa, og Ministeren har, saa vidt jeg har forstaaet, erklæret sig enig deri, at der ved Meddelelsen til Skolerne om, hvor meget Statstilskuddet andrager, skal udtrykkelig skelnes mellem det sædvanlige, det ordinære Tilskud og det her foreslaede Tilskud, saa at det kan ses, at det er som Dyrtidstillæg til Læreren, som Hjælp til hans Lønning, der ydes et Beløb, som svarer til 3 Kr. pr. Barn i Skolen. Jeg tror, at det ikke alene moralsk, men i Almindelighed er fuldt forsvarligt. Det maa vel erindres, at hvis de paagældende Børn gik i de offentlige Skoler, vilde Statens Dyrtidstillæg til Lønninger for de Lærere, som der da skulde have været flere, have andraget et Beløb, der antagelig vilde have været betydeligt over det, der her er Tale om at yde. Jeg vil meget anbefale Tinget at gaa ind paa at yde dette særlige Tilskud til Lærerne ved de private Skoler saavel i Købstæderne som paa Landet, og jeg maa tilstaa, at jeg i nogen Grad er forbavset over, ikke alene at Socialdemokraterne og et Par af det radikale Partis Medlemmer ikke har kunnet gaa med til det, men at ogsaa det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i Dag har talt ret skarpt imod dette Tilskud. Jeg erindrer, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) for et Par Aar siden, da vi havde Spørgsmaalet om en Forandring i Loven af 2den Maj 1855 om Udskrivning af Skolen til Behandling her i Tinget, meget bestemtholdt paa, at Forældrene skulde have Ret til at tage deres Børn ud af den offentlige Skole, naar de sørgede for, at de fik en mindst lige saa god Undervisning paa anden Maade. Det, der foranledigede Lovforslagets Fremkomst — det var jo et privat Lovforslag —, var, at det var blevet nægtet en Husmand ovre paa Fyn at tage to af sine tre Børn ud af Skolen, fordi de to Børn var over 12 Aar gamle. Det ærede Medlem sagde, at det var uforsvarligt, at Skolekommissionen skulde have Ret til at paalægge Forældrene fortsat at lade deres Børn undervise i den offentlige Skole. Jeg glædede mig den Gang over, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds saa ivrigt talte Forældrenes Sag. Jeg er fuldstændig enig med ham i,